Mur og omgivelsene

Selv med den sterke norske trehustradisjonen har de fleste huseiere også en mur, en standard grunnmur eller en høyere konstruksjon, ofte avhengig av hvordan huset er plassert i terrenget.

Maling av treverket er en nødvendighet og noe som opptar huseiere, ikke minst hvilken behandling og farge man skal velge. Men muren er ofte ikke noe tema; muren behøver ikke males og når man velger å gjøre det, males den ofte hvit. Men det finnes andre muligheter.

Det sies at fargevalg på grunnmur er en avveining mellom husets farge og omgivelsene. Et råd kan derfor være en fargesetting av muren som binder sammen huset og terrenget. Bortsett fra i vinterlandskapet, vil en hvit mur være en maksimal kontrast til omgivelsene, mens det motsatte er tilfellet med jordfarger - overgangen blir mykere.

Hvit, gråtoner og andre lyse farger er mye brukt på mur i tradisjonelle, eldre bymiljøer. Det har satt sitt preg på bebyggelse blant annet i mange av våre kystbyer. Men selv om panelet er hvitt, vil det som regel passe med en annen farge på grunnmuren, selv om man her skal være forsiktig med å gjøre kontrastene for sterke. I bomiljøer, spesielt i nybyggerstrøk, som ligger nærmere terrenget, er det ofte en annen fargesetting som gjelder på treverket, mørkere beis for eksempel. I disse omgivelser kan det være aktuelt med en noe sterkere fargesetting av grunnmuren.

De aller fleste skader på mur kommer ved fuktighet; fukt er murens største og nærmest eneste fiende. Man kan her ta klare forholdsregler for å unngå problemer: Under bakkenivået kan man montere en grunnmursplate som gir muren god beskyttelse og man unngår at muren kommer i kontakt med jord og vann.

Vann som blir "stående" mot grunnmuren kan også forårsake skader. Vann som trenger inn i muren kan også gi skader i form av saltutslag og avskalling. Derfor er det viktig også å tenke på takvannet som ledes bort ved takrenner og nedløp. Vannet skal ledes bort fra grunnmuren.

En god ventilasjon fra kjellerrom er også nødvendig. I den kalde årstid vil det være fuktvandring fra kjellerrom mot utsiden av veggen, mens det sommerstid ofte er motsatt - en fuktvandring fra utsiden og inn. Derfor er ventilasjonen så viktig. Dermed hindrer man også den skjemmende sopp- og mugglukt.

Sørg også for å holde en viss avstand mellom grunnmur og beplanting ettersom vegetasjon, blomsterbed og busker hindrer fuktighet i å unnslippe.

En riktig behandling av muren vil se slik ut:

Vask: Før man maler er det viktig å vaske underlaget. Det gjøres enklest med en spesiell kraftvask og en høytrykksspyler. Uten vask risikerer man at skittlaget mellom underlag og maling forårsaker avflassing.

Impregnering: Brukes for å beskytte mur og sugende steinmaterialer mot vann og smuss. Murimpregnering er en fargeløs behandling som gjør underlaget vannavvisende.

Grunning: Brukes for å oppnå en god heft mellom mur og toppstrøk. På tidligere malte flater trenger man ikke å grunne.

Toppstrøk: Det skal brukes en spesiell murmaling som føres av forhandlerne, et produkt som har en spesiell god farge- og værbestandighet og som gir en lang holdbarhet. Men dette med holdbarheten er avhengig av at man tar de nevnte forhåndsregler og at forbehandlingen på selve muren er gjort riktig.

Dette har vi brukt:

- Gul sandsten NCS S 1010-Y30R

- Grønn sandsten NCS S 3005 G80Y